

Ако се потърсят причините на констатираната по-горе гжстота на сградите, както и темпа на нарастването на тая гжстота въ разните географски области на нашата страна, лесно ще се разбере, че тия причини съ доста много по брой и доволно разнообразни по естество. Въ резултат от взаимодействието на съществуващия комплекс от причини въ дадено място и време се явява и самата гжстота. Сравнително по-големата гжстота на сградите въ околните по северните склонове на Балкана, Делиормана и Югозападна България може отчасти да се отдава и на по-лесното снабдяване на тия места съ дървен строителен материал, който, при нашите условия, особено по селата, дето стени се изграждат обикновено от керпич (непечени тухли) и калъ, е единът от най-съществените елементи за построяването на една сграда. На второ място, забелязва се известен паралелизъм между гжстотата на сградите и гжстотата на населението въ отдалените околии. Пълно съвпадане няма и не може да има, ала все пакъ съществуващата връзка между пomenатите две гжстоти би могла да се забелжи и съ просто око при едно по- внимателно вглеждане въ относителните числа, които изразяват същите гжстоти. Ако околните се подредят по възходяща степен, ще се забележи, че почти всички околии, въ които гжстотата на сградите е подъ 10 сгради на 1 кв. километър, имат гжстота на населението подъ 36 жители на кв. километър; а всички околии съ голема гжстота на сградите съ същевременно и най-гжсто населени.

Размерът на въпросната връзка между гжстотата на сградите и гжстотата на населението по окръзи и околии може да се установи сравнително най-точно съ помощта на коефициента на корелацията. Ако се приложи най-простата и често употребявана формула за изчислението на пomenатия коефициентъ, а именно

$$\gamma = \frac{\sum \delta_1 \cdot \delta_2}{\sqrt{\sum \delta_1^2 \cdot \sum \delta_2^2}}, \text{ дето}$$

δ_1 е отклонението на всички членъ от първия редъ, въ случая реда, изразяващ гжстотата на населението по териториални единици, отъ самото сръдно за тъния редъ; а δ_2 е съответното отклонение на отдалените членове отъ сръдното на реда, изразяващ гжстотата на сградите.

За окръзите $\gamma = 0.934$, а за околните $\gamma = 0.740$. Като се вземе предъ видъ, че положителният знакъ на γ означава пръка зависимост, въ смисълъ, че двата реда нарастват или се намаляват едновременно, и че пълната зависимост се изразява съ $\gamma = 1$, а липсата на такова съ $\gamma = 0$, ще рече, че изобщо взето коефициентът на корелацията е правилна проба и зависимостта е толкова по-голема, колкото самата дробъ е по-голема и обратно; става ясно, че пomenатата връзка между гжстотата на населението и тая на сградите е доста значителна.

7. Разпределение на сградите по административни териториални единици и по предназначение. Подробното разпределение на сградите, преброени на 31. XII. 1926 год., по околии и окръзи, е дадено въ табличното приложение къмъ настоящата книжка. Тукъ тръбва да се добави само, че относителните числа, вписани въ долната таблица, правят по-нагледно участието на всичка една отъ териториалните единици — околии и окръзи — въ общата маса отъ сгради, приети за сто.

Таблица № 13. Разпределение на сградите по околии и окръзи, споредъ преброяването на 31. XII. 1926 година.

Tableau № 13. Répartition des bâtiments par arrondissements et départements, d'après le recensement du 31. XII. 1926.

Околии и окръзи Arrondissements et départements	Брой на сгради Nombre des bâtiments	На 100 Pour 100	Околии и окръзи Arrondissements et départements	Брой на сгради Nombre des bâtiments	На 100 Pour 100
1. Айтосъ	12,679	0.8	1. Ловечъ	34,326	2.0
2. Ахиало	10,232	0.6	2. Луковитъ	21,219	1.3
3. Бургасъ (град.)	5,893	0.3	3. Никополь	18,821	1.1
4. Бургасъ (сел.)	10,920	0.7	4. Плъвънъ	36,701	2.2
5. Василико	2,181	0.1	5. Тетевенъ	16,503	1.0
6. Елхово	18,458	1.1	6. Троянъ	23,107	1.4
7. Кара-бунаръ	7,207	0.4	10. Окр. Плъвънъ	150,676	9.0
8. Карнобатъ	14,758	0.9	1. Балбунаръ	17,190	1.0
9. Котель	6,725	0.4	2. Бъла	18,742	1.1
10. Малко-Търново	3,035	0.2	3. Кеменларъ	14,139	0.9
11. Сливенъ	20,223	1.2	4. Разградъ	32,143	1.9
12. Ямболъ	25,169	1.5	5. Русе (град.)	11,034	0.7
1. Окр. Бургасъ	137,480	8.2	6. Русе (сел.)	23,646	1.4
1. Варна (град.)	13,746	0.8	11. Окр. Русе	116,894	7.0
2. Варна (сел.)	23,496	1.4	1. Бръзникъ	7,778	0.5
3. Провадия	35,898	2.2	2. Ихтиманъ	16,145	1.0
2. Окр. Варна	73,140	4.4	3. Новоселци	14,413	0.8
1. Бълоградчикъ	17,261	1.0	4. Орхание	18,330	1.1
2. Видинъ	29,698	1.8	5. Пирдопъ	11,513	0.7
3. Кула	14,339	0.9	6. Самоковъ	15,374	0.9
4. Ломъ	28,817	1.7	7. София (град.)	31,848	1.9
3. Окр. Видинъ	90,115	5.4	8. София (сел.)	43,322	2.6
1. Берковица	12,630	0.8	9. Трънъ	11,759	0.7
2. Бъла-Слатина	19,655	1.2	10. Цариградъ	10,084	0.6
3. Вратца	27,769	1.6	12. Окр. София	180,566	10.8
4. Орхово	25,724	1.5	1. Казанлъкъ	30,387	1.8
5. Фердинандъ	18,150	1.1	2. Нова-Загора	22,575	1.3
4. Окр. Вратца	103,928	6.2	3. Стара-Загора	30,127	1.8
1. Дупница	20,618	1.2	4. Чирпанъ	19,253	1.2
2. Кюстендилъ	28,354	1.7	13. Окр. Стара-Загора	102,342	6.1
3. Радомиръ	21,964	1.3	1. Габрово	15,589	0.9
5. Окр. Кюстендил	70,936	4.2	2. Г.-Орхово	35,312	2.1
1. Еги-Дере	10,455	0.6	3. Дръново	13,767	0.8
2. Кошу-кавакъ	9,670	0.6	4. Елена	17,785	1.1
3. Кърджали	11,240	0.7	5. Свищовъ	24,814	1.5
4. Мъстани	7,441	0.4	6. Севлиево	36,113	2.2
5. Орта-кьой	4,035	0.2	7. Търново	44,683	1.7
6. Окр. Мъстани	42,841	2.5	14. Окр. Търново	188,063	11.3
1. Дарж-Дере	5,271	0.3	1. Борисовградъ	14,563	0.9
2. Дъловънъ	4,894	0.3	2. Свиленградъ	12,783	0.8
3. Пашмакли	10,798	0.6	3. Харманли	21,845	1.3
7. Окр. Пашмак	20,963	1.2	4. Хасково (гр.)	6,080	0.3
1. Гор.-Джумая	9,578	0.6	5. Хасково (сел.)	21,800	1.3
2. Неврокопъ	13,587	0.8	15. Окр. Хасково	77,071	4.6
3. Петричъ	5,937	0.4	1. Ески-Джумая	17,428	1.0
4. Разлогъ	10,550	0.6	2. Нови-Пазъръ	19,039	1.1
5. Свети-Врачъ	8,809	0.5	3. Османъ-Пазъръ	13,225	0.8
8. Окр. Петричъ	48,461	2.9	4. Попово	24,451	1.5
1. Карлово	23,099	1.4	5. Преславъ	15,933	1.0
2. Пазарджикъ	27,022	1.6	6. Шуменъ	27,227	1.6
3. Панагюрище	12,483	0.7	16. Окр. Шуменъ	117,303	7.0
4. Пещера	14,167	0.9	Всичко за Царството	1,674,088	100.0
5. Пловдивъ (гр.)	15,449	0.9			
6. Пловдивъ (сел.)	37,860	2.3			
7. Станимака	23,229	1.4			
9. Окр. Пловд. . . .	153,309	9.2			

Най-големо е участието на окръгъ Търново. Следъ него иде окръгъ София, а най-